

Carl XVI Gustaf: Jultal 1982

Talare

Carl XVI Gustaf
Kung

Datum

25 december 1982

Plats

Kungl. Slottet, Stockholm

1 Kära svenskar, hemma och utomlands!

Det är i år den tionde gången jag har tillfälle att som Sveriges kung vända mig till Er alla, på en av det utgående årets viktiga helgdagar.

5

Tio år, det är inte någon lång tid. Men stannar man upp och vänder blicken tillbaka för att försöka få en översikt över denna blygsamma sträcka och för att försöka finna det som varit mest kännetecknande för perioden, visar det sig vilken mängd av små och stora händelser, som denna tid har bjudit på. Särskilt betydelsefulla var grundlagsförändringarna. Härigenom fastslogs de mänskliga och medborgerliga rättigheter som vi svenskar finner omistliga och som vi vill värna om. Genom den nya regeringsformen har vår traditionsrika monarki anpassats till tidens förutsättningar och krav.

15 För de allra flesta av oss är det händelser och förändringar i det egna privatlivet som betytt mest under det år som nu går mot sitt slut, liksom under hela tioårsperioden. Att få uppleva barns födelse och uppväxt bjuder på oskattbar glädje. Det har varit Drottningens och min förmån under de senaste åren, och vår tacksamhet härför är stor.

20

När man lever nära mörker och död, dominerar de dystra färgerna i tavlan. Låt oss minnas det vid möten med människor, som vi inte helt känner. Särskilt gäller detta i helgtider, då många av oss får njuta av en varm och trygg familjesamvaro. Ensamma och människor i nöd känner sig ofta mer utanför eller har det särskilt svårt dagar som dessa.

25

Att hjälpa vår nästa är en särskilt viktig del av det kristna budskapet. Jesus, vars födelse vi högtidlighåller under jultiden, är själv det främsta exemplet på människokärleken. Det är genom hans budskap vi vill fira julen i gemenskap med våra närmaste och uppleva det som skedde i Betlehem för nästan två tusen

30

år sedan. Men hur betydelse full vår personliga gemenskap än är, får vi aldrig glömma att vi lever tillsammans i en nation och i ett internationellt samfund. Ingen står utanför, alla är ofrånkomligt delaktiga i den ödesgemenskap som
35 knyter samman allt liv på vår planet i ett allt tätare nätverk av förbindelser och beroende.

Mäter man Sveriges utveckling under de senaste tio åren med de mått som gäller för det stora världssamfundet, kan slut satsen endast bli en: det har gått oss
40 någorlunda väl, bättre än för de flesta. Det är sant, att den obegränsade och ljusa tron på en ständigt bättre framtid som kännetecknade de första tjugo åren efter det andra världskriget gradvis givit plats åt mer försiktiga och ibland pessimistiska bedömningar av kommande år. I viss mån handlar det säkert om ett nödvändigt uppvaknande, som gör oss bättre skickade att klokt och
45 beslutsamt möta framtiden. Redan mot slutet av 1960-talet började en omprövning göra sig gällande, ofta i form av oro och tvivel bland unga människor. Dessa stämningar och känslor har fortsatt men samtidigt också givit oss ökade insikter. Inte minst har vi lärt oss att uppskatta, vårda och försöka återställa vår miljö. Trots allt har de senaste tio åren, även om ett avbrott i den
50 ekonomiske tillväxttakten inträtt, inneburit framsteg på många områden.

Främst av allt har vi svenskar anledning att vara tacksamma för att vi fått njuta fred. Många gånger, både 1982 och under de tidigare tio åren, har vi i olika former påmint om att fredens gåva inte är en självklarhet. På talrika ställen i vår
55 värld rasar öppna krigsbränder, och på ännu fler platser finns pyrande brandhärdar, som när som helst kan slå ut i öppen låga. Att aktivt motverka detta är en förpliktelse för varje världsmedborgare – främst för de mest gynnade. Dit hör vi svenskar.

60 De ekonomiska svårigheterna har satt sina spår. Vi har bevittnat hur enskilda företag och hela näringar drabbats hårt. Bakom beslut om nedskärningar och nedläggningar på olika områden finns ett stort antal enskilda människor, både sådana som satsat sin förmåga och egendom på att skapa en egen verksamhet, och alla de som med lojalitet och duglighet verkat i andras tjänst. Det känns
65 svårt att veta att så många tvingas stå utanför arbetets gemenskap idag. Låt oss alla särskilt i dessa dagar tänka på dem som är arbetslösa och hur vi kan förändra deras villkor till det bättre.

Under hösten besökte Drottningen och jag USA. Flera dagar tillbragte vi i

svenskbygdernas Minnesota. Det är den stat i norra delen av Mellersta västern, som till både klimat och växtlighet liknar vårt hemland och som hundratusentals svenskar känner genom släktförbindelser, resor, brev och genom Vilhelm Mobergs litterära storverk.

75

Det var en märklig och djupt gripande upplevelse att finna hur starka banden med det gamla hemlandet är hos dessa människor. Deras förfäder lämnade Sverige för flera generationer sedan. Några kanske inte talar vårt språk och har kanske aldrig besökt vårt land. Likväl betonar de med iver och stolthet sin
80 samhörighet med Sverige. Denna trohet är dubbelt gripande, om man betänker att de svenskar, som en gång sökte sig över till Amerika och som ofta med hårt slit och under svåra umbäranden bröt sig en bana där, var de fattigaste och minst gynnade. Till en del beror deras bevarade svenskhet säkert på det djupt
85 mänskliga behovet av att värna sina rötter och sin identitet i en ny, okänd och skrämmande värld. Men något av annat värde hade de tydligen också fått med sig. Det svenska arv som de idag är så stolta över och vårdar med sådan kärlek, består inte av rikedomar. Det utgörs i stället av levnadsmönster, idéer och ideal, som var starka nog att göra sig gällande och framstå som minnesvärda långt
90 därute i väster. Det fattiga Sverige de lämnat var ingen idyll. Många förhållanden som då rådde skulle vi idag uppfatta som missbruk och orättvisor. Man hade långt kvar till våra dagars fri- och rättigheter. Trots det förblev arvet från Sverige något som var värt att vårda och bevara. Detta kan vi – nutida svenskar – hålla i minnet, om vi skulle gå mot prövningar, som är tyngre än dagens.

95

Till detta arv hör grundsatsen att land skall med lag byggas, och sedvänjan att lösa problem genom fredliga överläggningar, där vars och ens röst kan göra sig
100 hörd. På dessa grundvalar har vårt Sverige vuxit fram och blivit ett land att vara stolt över, att försvara och att arbeta för här hemma och ute i världen.

100

”För Sverige – i tiden” är mitt personliga motto, efter vilket jag söker fullgöra mina uppgifter som statschef. Vi får inte glömma att leva ”i tiden”, att anpassa oss efter de nya förutsättningar och krav som oundvikligen ställs på oss, som
105 enskilda svenska medborgare och som medlemmar i världssamfundet.

105

Det är i tron på Sverige som jag till Er alla, kära svenskar, hemma och utomlands, vill rikta en varm personlig hälsning, Drottningen och jag önskar Er alla god fortsättning på julhelgen och ett gott nytt år.

110 **Taggar**
1980-tal, 1982, Jultal, Kungahuset, Man

URI
<https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-1982>

115

120

125

130

135

140

145